

Uniwersytet
Wrocławski

Międzynarodowa ochrona praw człowieka – współczesne problemy na świecie

pod redakcją
Mariusza Jabłońskiego
Tomasza Jurczyka
Patryka Gutierrezza

Wrocław 2015

**Międzynarodowa ochrona
praw człowieka –
współczesne problemy na świecie**

Prace Naukowe
Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Seria: **e-Monografie**

Nr 63

Dostęp online: <http://www.bibliotekacyfrowa.pl/publication/67621>

**Międzynarodowa ochrona
praw człowieka –
współczesne problemy na świecie**

pod redakcją
Mariusza Jabłońskiego
Tomasza Jurczyka
Patryka Gutierrez

Wrocław 2015

Komitet Redakcyjny

prof. dr hab. Leonard Górnicki – przewodniczący

mgr Bożena Górna – członek

mgr Aleksandra Dorywała – sekretarz

Recenzenci: *dr hab. prof. nadzw. Sabina Grabowska, dr hab. prof. nadzw. Radosław Grabowski*

**© Copyright by Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego**

Korekta: *Dorota Sideropulu*

Projekt i wykonanie okładki: *Karolina Drozd*

Skład i opracowanie techniczne: *Aleksandra Kumaszka, Tomasz Kalota eBooki.com.pl*

Druk: *Drukarnia Beta-druk, www.betadruk.pl*

Wydawca

E-Wydawnictwo. Prawnicza i Ekonomiczna Biblioteka Cyfrowa.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

ISBN 978-83-61370-59-8

Spis treści

Słowo wstępne.....	9
--------------------	---

ROZDZIAŁ I. RESPEKTOWANIE MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW W OBSZARZE OCHRONY WOLNOŚCI I PRAW CZŁOWIEKA

Szymon Mazurkiewicz

Human rights and the philosophy of international law – between law of nature and legal positivism?	13
--	----

Barbara Klebeko

Handel ludźmi jednym z największych współczesnych zagrożeń dla realizacji idei praw człowieka.....	23
--	----

Dominika Kuźnicka

Dostęp do wody – prawo człowieka czy towar podlegający prawom wolnego rynku? Obecne regulacje prawne i perspektywy na przyszłość	37
--	----

Magdalena Abu Gholeh

Sytuacja prawna i faktyczna uchodźców a prawa człowieka.....	51
--	----

Damian Szczepaniak

Wolność sumienia i wyznania a nauczanie religii w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	63
---	----

Magdalena Wrzalik

Wybrane polskie cenzusy wyborcze w świetle standardów międzynarodowych	83
--	----

Agata Pyrzyńska

Międzynarodowa obserwacja wyborów jako narzędzie ochrony podmiotowych praw wyborczych	99
---	----

Leyla Büyükbayrak, Michał Dahl

Sytuacja kobiet w Turcji. Aspekty prawne i społeczne	115
--	-----

Mateusz Radajewski

Derogacja praw i wolności w sytuacjach nadzwyczajnych w międzynarodowych systemach ochrony praw człowieka	129
---	-----

Tomasz Jurczyk

The role of the Court of Justice of the European Union in setting European Union standards of protection of fundamental rights	141
--	-----

ROZDZIAŁ II. STATUS INFORMACYJNY JEDNOSTKI

Iwona Dyś

Współczesne standardy pracy dziennikarza jako kryterium oceny działania w granicach przysługującej wolności wypowiedzi. Analiza wybranych orzeczeń Europejskiego Trybunału Praw Człowieka	151
---	-----

Amelia Mróz

Social media jako narzędzia walki o ochronę praw człowieka	167
--	-----

Max Steuer	
Searching for the Fair Balance? The Application of the Principle of Proportionality in Slovak Freedom of Speech Cases	181
Hanna Wiczанowska	
Modern standards of the freedom of speech – from Otto Preminger Institut to the era of social media.....	197
ROZDZIAŁ III. PRAWA DZIECKA	
Waldemar Arroyo Rojas	
Effects of Non-Recognition of Children as Citizens and of Exclusion from the International System upon their Human Rights	215
Урунова Санавбар Вахобовна	
Некоторые вопросы в области обеспечения прав и интересов детей-сирот и детей, оставшихся без попечения родителей по международным и национальном законодательством Республики Таджикистан.....	241
Maciej Krogel	
Ochrona praw dziecka w kontekście współczesnych konfliktów zbrojnych – wybrane aspekty	251
Patryk Gutierrez	
Praca dzieci w krajach Ameryki Południowej i w Europie – Peru, Polska	261
O Autorach	273

Słowo wstępne

Szanowni Państwo,

Nie budzi współcześnie wątpliwości, że wolności i prawa człowieka stały się przedmiotem w zasadzie kompleksowej regulacji prawnej, tak na płaszczyźnie prawa międzynarodowego, jak i krajowego. Fakt skonkretyzowania uprawnień jednostki w akcie normatywnym nie zawsze jednak eliminuje wątpliwości towarzyszące późniejszej praktyce ich ochrony. Trudno bowiem wyobrazić sobie, że ogólne zazwyczaj pojęcia, którymi posługuje się prawodawca międzynarodowy i krajowy, a ponadto często takie, których interpretacja musi odbywać się w oparciu o pewne założenia pozaprawne, immanentnie związane z istotą człowieczeństwa, rozumiane są identycznie przez wszystkich adresatów, przede wszystkim zaś przez krajowe organy ochrony. Zdając sobie jednocześnie sprawę z tego, że tematyka wolności i praw jednostki jest bardzo złożona i wielowątkowa, celem który przyświecał nam w zakresie przygotowania konkretnych opracowań, było wyselekcjonowanie pewnych, wybranych problemów, które ze względu na swoją aktualność w istotny sposób zasługują na poddanie ich analizie oraz wymianie poglądów, i to nie tylko z punktu widzenia doktryny europejskiej. Mając powyższe na względzie, postanowiliśmy wydzielić kilka podstawowych elementów składowych, co ostatecznie wpłynęło na przyjęcie systematyki prezentowanego opracowania.

W pierwszym rozdziale omówione zostały kwestie, których przedmiot wpisuje się w szeroko rozumiane zagadnienie respektowania międzynarodowych standardów ochrony wolności i praw jednostki. W założeniu celem tej części opracowania jest przypomnienie fundamentalnych gwarancji, które definiują istotę podstawowych rozwiązań prawnych przyjętych w różnych systemach prawnomiędzynarodowej ochrony wolności i praw jednostki, oraz zaprezentowanie istniejących wyzwań w zakresie zapewnienia skutecznej ochrony wolnościom i prawom osobistym, politycznym oraz ekonomicznym.

Drugi rozdział koncentruje się na zagadnieniu statusu informacyjnego jednostki, przede wszystkim zaś ma na celu ustalenie roli i znaczenia wolności słowa oraz prasy we współczesnym państwie demokratycznym, w którym coraz ważniejszą rolę odgrywają media społecznościowe.

Prawa dziecka i zapewnienie im skutecznej ochrony stało się przedmiotem analizy w opracowaniach zamieszczonych w rozdziale trzecim. Wbrew pozorom okazuje się, że ta sfera międzynarodowej i krajowej regulacji nie przekłada się na rzeczywiste zagwarantowanie podmiotowego traktowania dziecka przez ustawodawcę, instytucje publiczne, a także przez rodziców. Nie zawsze bowiem litera prawa natychmiast wpływa na

zmianę społecznego identyfikowania dziecka jako bezpośredniego adresata wolności i praw.

Redaktorzy oraz autorzy, z których część jest członkami kół naukowych, mają nadzieję, że niniejsza publikacja przyczyni się do pogłębienia badań nad problematyką wolności i praw jednostki, a z drugiej strony stanie się rzeczową pomocą naukową i dydaktyczną.

prof. dr hab. Mariusz Jabłoński

O Autorach

Magdalena Abu Gholeh – studentka administracji i prawa na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Prezes Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego.

Leyla Büyükbayrak – absolwentka kulturoznawstwa i studentka stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz studiów magisterskich w Kolegium Międzyobszarowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych i Społecznych na Uniwersytecie Wrocławskim. Współpracownik samorządu studenckiego oraz czynny członek Koła Naukowego Stosunków Międzynarodowych działającego na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych UMK.

Michał Dahl – student politologii w Uniwersytecie Południowego Oregonu (USA), a także prawa oraz stosunków międzynarodowych w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Prezes Uniwersyteckiego Stowarzyszenia Narodów Zjednoczonych.

Iwona Dyś – doktorantka w Katedrze Prawa Konstytucyjnego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Członek wspierający Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego.

Patryk Gutierrez – absolwent studiów prawniczych. Aktualnie doktorant w Katedrze Prawa Konstytucyjnego na Uniwersytecie Wrocławskim. Członek wspierający Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego.

Tomasz Jurczyk – doktor, adiunkt w Katedrze Prawa Konstytucyjnego UW, autor publikacji z zakresu prawa konstytucyjnego oraz praw człowieka, swoje zainteresowania badawcze koncentruje wokół problematyki ochrony praw jednostki oraz relacji pomiędzy Unią Europejską a państwami członkowskimi.

Barbara Klebko – absolwentka administracji na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika. Obecnie doktorantka na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego przygotowująca pracę doktorską pod tytułem *Przestępstwo handlu ludźmi w polskim i w irlandzkim prawie karnym*.

Maciej Krogel – student prawa na Uniwersytecie Wrocławskim. Członek Koła Naukowego Europejskiej Kultury Prawnej.

Dominika Kuźnicka – studentka prawa na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Członek Zarządu Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego.

Szymon Mazurkiewicz – student IV roku prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim. Członek Koła Naukowego Historii Doktryn.

Amelia Mróz – absolwentka studiów licencjackich na kierunku socjologia, specjalizacja: komunikacja społeczna oraz studiów magisterskich na kierunku socjologia w specjalności badanie rynku. Obecnie doktorantka w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Agata Pyrzyńska – doktorantka w Centrum Studiów Wyborczych UMK. Absolwentka prawa na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika; członek Komisji Prawnej Krajowej Reprezentacji Doktorantów oraz Zespołu Prawnego Rzecznika Praw Doktoranta KRD.

Mateusz Radajewski – doktorant w Katedrze Prawa Konstytucyjnego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Członek wspierający Koła Naukowego Prawa Konstytucyjnego.

Waldemar Arroyo Rojas – Professor at University of Puerto Rico at Mayagüez. Specialist in International Relations. His areas of research interest include children's human rights, international humanitarian law, peace-keeping operations and international relations of Europe and Latin America.

Max Steuer – PhD. Candidate at the Department of Political Science, Comenius University in Bratislava, and law student at the Faculty of Law of Comenius University. In 2015, he has been a member of the International Association of Political Science Students (IAPSS), the International Studies Association (ISA), and the Slovak Helsinki Committee.

Damian Szczepaniak – student prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wiceprzewodniczący Koła Naukowego Historii Państwa i Prawa Towarzystwa Biblioteki Słuchaczy Prawa UJ.

Hanna Wiczanoska – studentka V roku prawa na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza. Prezes Koła Naukowego Prawa Międzynarodowego i Dyplomacji „Inter Gentes”.

Magdalena Wrzalik – absolwentka studiów drugiego stopnia kierunku administracja, specjalność administracja ochrony i kontroli prawnej w Instytucie Administracji na Wydziale Nauk Społecznych w Akademii im. J. Długosza w Częstochowie. Obecnie doktorantka na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego współpracująca ze „Studiami Wyborczymi” UŁ.

Урунова Санавбар Вахобовна – ассистент кафедры гражданского, предпринимательского и международного права, юридический факультет, Таджикский государственный университет права, бизнеса и политики. Я еще являюсь аспиранткой Академии Наук республики Таджикистан. Пишу диссертацию на тему: „Проблемы защиты прав детей по международному частному праву”. Преподаю в университете для студентов-юристов семейное право, а для студентов по специальности дипломатия дипломатическое и консульское право.

Tytuł recenzowanej monografii obejmuje bardzo szeroki zakres tematyczny. Dlatego też redaktorzy postawili sobie za cel „wyselekcjonowanie pewnych, wybranych zagadnień, które ze względu na swoją aktualność, w istotny sposób zasługują na poddanie ich analizie” nie tylko w kontekście rozważań doktryny europejskiej, a także wymianę poglądów młodych naukowców w tym zakresie. I cel ten został osiągnięty.

Z recenzji dr hab. prof. nadzw. Sabiny Grabowskiej

Osoby redaktorów, a w szczególności profesora Mariusza Jabłońskiego dają pewność, że zarówno tematyka publikacji, jak i poziom merytoryczny zamieszczonych w niej tekstów będzie oscylował na wysokim poziomie naukowym.

[...] monografia *Międzynarodowa ochrona praw człowieka – współczesne problemy na świecie* jest przykładem rzetelnego opracowania naukowego zarówno pod względem merytorycznym, jak i formalnym. Autorzy wykazali się dobrą znajomością prezentowanej tematyki oraz właściwym warsztatem naukowym.

Z recenzji dr. hab. prof. nadzw. Radosława Grabowskiego